

Nu l-a invitat înăuntru, stătea așa în fața ușii și-l studia din cap până-n picioare.

El a privit în jos, la paltonul gri și la pantalonii tot gri, la șapca neagră de lână. Nu considera că arăta diferit de ziua de ieri.

A gesticulat spre înăuntru:

— Se poate?...

Ea a scuturat din cap.

— Willie e îngrozitor de văicăreață astăzi, Zach și-a invitat prea mulți prieteni care cântă o muzică oribilă, iar eu nu vreau decât să merg la atelier. Mă gândeam că poate vrei să vezi ce lucrez!

Zal a încuviințat lent. Păsările – și-a amintit imediat vorbele ei: *Le folosesc. În lucrările mele... Le readuc la viață, desigur.* Spera să nu fie deja începutul sfârșitului lor.

— Nu vrei?

Părea cam mâhnită.

— Sunt curios, a zis el ușurel.

Fac artă, zisese ea. El a încercat să se concentreze pe cuvântul *artă*, un cuvânt frumos și curat.

— Vai de mine! Zal, am uitat complet!

Și-a acoperit gura cu mâna; nu era clar dacă gestul voia să mascheze râsul sau spaima. Își scutura întruna capul, tragic, comic, tragicomic, greu de zis.

— Chestia cu păsările moarte! Trebuie să te fi îngrozit teribil!

Zal a ridicat din umeri.

— Ah, omoară-mă. Mda, păi, e o serie la care lucrez de o vreme. Adică, n-are rost să îndulcesc treaba: sunt păsări, păsări moarte în diferite faze de descompunere. Poate că e cam mult?

Zal a dat din cap că nu, deși nu era chiar așa de sigur. Știa doar că voia să fie în preajma Asiyei, că a avea un prieten nou – și încă o femeie! – era ceva bun, cu sau fără arta cu păsări moarte.

— Dar nu... nu le faci tu ceva, nu?

Nu știa cum altfel să spună.

Asiya și-a mijit ochii.

— Să le *fac* ceva? Le fac multe chestii.

— Dar, a oftat Zal, nu le... adică, nu ești tu cea care... înainte ca ele... știi, nu le...

Ea a priceput, în sfârșit. L-a cuprins cu un braț pe după umeri, iar el s-a înfiorat de bucurie – imperceptibil, spera – la acea senzație exotică a contactului om-om.

— Zal, nu eu le fac vreun rău. Așa le găsesc; moarte.

Zal a încuviințat, un pic rușinat de cum o fi sunat: ca o acuzație.

— Nici nu credeam că le faci, Asiya.

— Dar de fapt nu mă cunoști deloc. E-n regulă.

— Așa e.

— E amuzant, ieri te-ai supărat foarte tare când am zis că suntem niște străini, a zis ea înghiontindu-l ușor în braț, în timp ce mergeau spre locul unde s-o fi aflat atelierul ei, Zal fiind absolut orbit de fericire.

— Dar ziua de ieri a fost așa de ciudată, a bâiguit Zal. Adică, eu n-am mai trăit o asemenea zi. Până la urmă, chiar mă simțeam de parcă te știam dintotdeauna. Am uitat cum arată viața mea.

Asiya a încuviințat.

— Știu. Dar aveai dreptate. Cred că ne cunoaștem de mai mult timp decât ne putem imagina.

Zal s-a uitat la ea ca să vadă dacă nu cumva zâmbea sau dacă era absolut serioasă, dar privirea ei era îndreptată în sus, pierdută, din câte se părea, în cerul sumbru al orașului.

— Nu știi ce vrei să spui, a zis el.

— Nu contează, a zis ea, iuțind pasul.

Zal a făcut și el la fel.

Priveau orașul trecând pe lângă ei, fără să-l vadă deloc, ca niște personaje dintr-un vis, tot ce era familiar fiind doar un cadru irelevant dintr-un film ce se derula pe lângă ei.

În cele din urmă, ea a zis ceva la o trecere de pietoni unde o mână roșie clipea avertizându-i să nu se miște.

— Lumea uită mereu de tine, nu-i așa?

— Ce anume?

— Chestia cu păsările. Ca atunci când am zis de arta mea. Deja uitasem. Probabil că oamenii uită.

— Nu știe nimeni. Sau foarte puțini. De fapt, cunosc puțini oameni.

— Dar chiar și ei. E ușor s-o dai în bară.

— În cazul unora, e primul lucru care le vine în minte când mă văd.

Ea a scuturat puternic din cap, aproape furioasă.

— Nu și eu, Zal. Eu uitasem deja. Și aproape că nu cred.

— E adevărat.

— Știu. Dar *aproape* că nu pot să cred.

— A, bine.

— Sigur există oameni ca mine, care ajung să țină foarte mult la tine, care uită de toată treaba asta, și deodată ți-o trântesc verde-n față fără să-și dea seama.

Zal a ridicat din umeri. Voia să schimbe subiectul, însă n-a făcut-o.

— Se-ntâmplă mai rar decât crezi. Din fericire pentru mine, lumea nu e doar un talmeș-balmeș de păsări, moarte sau în alt fel.

*

oameni ca mine, care ajung să țină foarte mult la tine

Auzise bine, se gândea, auzise foarte clar.

Doamne, și-a zis, în timp ce lumina se făcea verde. Se întâmpla ceva.

Cu câțiva ani în urmă, când Hendricks în sfârșit se apucase să-i explice cum se fac copiii, începuse așa: *atunci când doi oameni se plac, când ajung să țină foarte mult unul la altul...*

*

Atelierul ei: era al doilea pe care-l vedea în ultimele săptămâni, dacă Silbertoriumul putea fi numit atelier, dacă munca lui Silber putea fi considerată un soi de artă. Acest atelier, aflat tocmai la capătul insulei, era foarte diferit – deși despărțit numai

de o fâșie de apă de al lui BXS – și foarte mic, foarte simplu: o planșetă mare, un alt soi de masă, două taburete înalte, o feres-trucă. Într-un fel, semăna cu o celulă, într-altul – dacă îndrăz-nea s-o spună – cu o cușcă.

Cuvintele *ei*, nu ale lui.

— Bun venit în mica mea cușcă! a declamat ea când intrau.

Apoi și-a dat seama:

— Vezi, iar am făcut-o! Serios, n-a fost intenționat. Doar că așa zic eu din cauza tuturor păsărilor de-aici, nu din cauza ta!

Zal a încuviințat, ursuz. Îi mirosea a ceva în neregulă. S-a uitat la cutiutele de lemn de lângă fereastra deschisă.

— În tot cazul, cuștile au păsări vii în ele.

— Așa e... Ești sigur că vrei să vezi chestia asta, Zal? Acum mă simt aiurea că te-am adus aici. Sincer, chiar vrei?

Sincer: nu, Zal nu voia. Dar nici nu voia să-i spună asta și s-a gândit că poate să-și înfrâneze senzațiile. Voia ca fata să știe că suporta ceea ce făcea ea – până la urmă, ea primise povestea lui fără să arate greață, fără să-l judece, fără oroare și neîncre-dere. Îl luase drept ceea ce era – simțea că îi datorează același lucru.

— Pe tine nu te-a deranjat povestea mea, nu-i așa, Asiya?

Ea a scuturat din cap.

— De ce m-ar fi deranjat?

— E neobișnuită. Oamenii nu prea aud asemenea povești.

— Așa e. Dar e interesantă.

A ridicat una dintre cutiute, s-a uitat înăuntru și a dat repede cu un spray cu miros de chimicale pe ce era înăuntru.

— De ce, înainte, oamenii te-au pus la zid? S-au speriat?

Zal a scuturat din cap.

— Nu, de fapt n-am fost prea apropiat de nimeni după toate astea. Doar de tata, de doctorul meu.

Ea a încercat să zâmbească, dar n-a reușit. Se simțea dintr-odată deprimată, privind oasele de pasăre cu bucățele de carne și pene atârând. A inspectat celelalte cutii – erau și mai rău, cu prea multă carne pe oase, prea vulgare, pe una dintre păsări se adu-naseră insecte.

— Nu vreau să fac asta, Zal.

Părea pe punctul de a izbucni în plâns.

— Ce anume?

A arătat înspre cutii.

— Nu vreau să ți le arăt. Nici măcar nu vreau să fim aici.

Ar fi vrut să o poată lua în brațe, așa cum făcuse în subsol, dar la lumină, în această a doua zi, după acea zi ca un vârtej, acea presupusă ultimă zi pe pământ, se dezvăluia deodată o mică distanță între ei – normalitatea, bănuia el – și nu putea.

— Nu trebuie să văd cum se face. Dar lucrările?

— Unele dintre ele sunt lucrările, a zis ea. Instalații, sculpturi date cu spray. Iar cu o parte fac fotografiile. Numai că toate sunt destul de explicite.

Zal a simțit deodată un val de curaj clocotind pe dinăuntru. Bărbații din filmele de demult nu se temeau de nimic, mai ales când se confruntau cu spaimile femeilor lor.

— Vreau să văd o fotografie. Ai una care îți place în mod deosebit? Una pe care vrei să mi-o arăți?

Ea s-a gândit. Și s-a gândit. A mers un pic prin cameră. După câteva minute, în sfârșit, a pescuit un dosar în care se aflau multe imagini de dimensiuni mari și le-a răsfoit, Zal surprinzând doar pete negre neclare, ici și colo. S-a oprit la una, a ridicat privirea spre Zal și iarăși a coborât-o spre fotografie, într-un fel care lui i-a dat fiori. Dacă n-ar fi fost sigur că greșește, ar fi putut crede că-l compara cu imaginea.

Falsitate determinată de conștiință de sine, ar fi zis Rhodes, gândire eronată cauzată numai de nesiguranță. Risipește-o.

A risipit-o și astfel, atunci când Asiya, cu multă blândețe, i-a arătat imaginea, el s-a uitat la ea pentru ceea ce era aceasta în sine. Asiya a început imediat să explice, dar Zal nu-i auzea cuvintele, așa de captivat era de ce văzuse: o mierlă, din câte se părea abia moartă, suspendată cu niște fire, într-o postură ce reproducea zborul.

I-a amintit pe loc de Silber și de falsul lui zbor.

Trebuia să recunoască, era, exact ca numărul lui Silber, frumoasă. *Le readuc la viață*, zisese ea. Asta și făcea, într-un fel.

— Îmi place, a zis el în șoaptă.

— Nu trebuie.

Ea s-a îndreptat cu pas hotărât spre ușă, a apăsat pe întreprupător și i-a făcut semn să vină.

— Ce s-a întâmplat? Plecăm așa de repede? a întrebat-o.

Ea n-a mai zis nimic până când au ajuns afară, iarăși în lumea deopotrivă sumbră și luminoasă.

— E bine de știut că aici, afară, totul e-n regulă. Uneori trebuie să testezi lumea, Zal. Suntem norocoși să avem parte de asta.

— Care asta?

— Asta, *epoca*.

Zal habar n-avea despre ce vorbește. A ridicat din umeri.

— Nu știu, a zis ea. Ți-am povestit despre senzațiile astea. Uneori sunt și bune! Măcar îți amintesc de niște lucruri.

Au tăcut preț de câțiva pași.

El se gândea tot la fotografie, la cât de frumoasă era, în felul ei ciudat. S-a gândit la versiunea umană – un cadavru aranjat de parcă ar fi viu, un cadavru îmbrăcat pentru ceai, un cadavru proptit de un copac într-un parc, un cadavru în pijama, cu o carte, în pat. Ei, *asta* era ceva rău, într-un fel în care fotografia ei nu era absolut deloc. Îl umplea de o senzație de căldură, de o speranță ca o miere.

— Mi-a plăcut pasărea aceea aranjată de tine, i-a zis.

Ea nu i-a răspuns.

*

Până seara, robotul telefonic al lui Zal s-a umplut de mesaje de la tatăl lui.

În cele din urmă, l-a sunat.

— Tată, îmi pare așa de rău, a zis. M-am întâlnit iarăși cu prietenul acela...

— Zal, îmi dau seama că nu ți-am spus asta înainte, dar când îți faci prieteni peste noapte și te hotărăști să dispari pentru două zile la rând, ei bine, tații se cam îngrijorează. Te rog să nu mai faci asta.